

WK.660/310/K-29/06

**Pan
Marek Piorun
Burmistrz Miasta Dzierżoniów**

**ul. Rynek 1
58-200 Dzierżoniów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając z mocy ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 10 maja do 24 lipca 2006 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy miejskiej Dzierżoniów.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole, którego jeden egzemplarz wręczono Panu Markowi Piorunowi - Burmistrzowi w dniu podpisania.

Pozytywnie należy ocenić działania, podejmowane na wniosek kontrolujących, które zmierzały do wyeliminowania części nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w toku kontroli. W związku z tym:

- dokonano zwrotu na rachunek bankowy budżetu Gminy kwoty 1.787,96 zł, nienależnie odprowadzonej na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- wynagrodzenie pracownika obsługi dostosowano do przepisów aktualnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z 2 sierpnia 2005 roku w sprawie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w urzędach gmin, starostwach powiatowych i urzędach marszałkowskich (Dz. U. nr 146, poz. 1223 ze zm.),
- w księgach rachunkowych Urzędu zastosowano prawidłową klasyfikację w zakresie dochodów budżetowych z tytułu dochodów z najmu i dzierżawy,
- Burmistrz Pismem Okólnym nr 78/06 z 6 lipca 2006 roku powołał zespół spisowy w celu przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) druków ścisłego zarachowania w Urzędzie Miasta Dzierżoniów według stanu na 30 czerwca 2006 roku. Inwentaryzację przeprowadzono 11 lipca 2006 roku,
- wezwano podatników do złożenia wyjaśnień oraz przedłożenia korekt deklaracji i informacji podatkowych, w związku z czym dokonano przypisu podatku na łączną kwotę 47.511,47 zł i odpisu w wysokości 18.251,50 zł,
- wyegzekwowano od podatników i inkasentów niepobrane odsetki karne w wysokości 561,91 zł.

Kontrola wykazała jednak nieprawidłowości i uchybienia, spowodowane głównie nieznajomością lub wadliwą interpretacją obowiązujących przepisów, niedostateczną starannością w ich przestrzeganiu, a także niedopełnieniem obowiązków przez niektórych pracowników Urzędu. Dotyczyło to w szczególności niżej wykazanych zagadnień.

W zakresie spraw organizacyjnych oraz prowadzenia ksiąg rachunkowych

W aktualnie obowiązującym Regulaminie Organizacyjnym Urzędu zapisano, że do zadań Sekretarza należy również zatwierdzenie poleceń wyjazdów służbowych oraz karty urlopowej dla Burmistrza. Powyższe narusza art. 4 ust. 1 ustawy z 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku nr 142, poz. 1593 ze zm.), zgodnie z którym czynności z zakresu prawa pracy wobec burmistrza dokonuje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego lub w zakresie ustalonym przez ten organ w odrębnej uchwale jego przewodniczący.

Burmistrz wbrew postanowieniom zawartym w art. 35a ust. 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2003 roku nr 15, poz. 148 ze zm.) - obecnie: art. 47 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.), nie ustalił w formie pisemnej, biorąc pod uwagę standardy określone przez Ministra Finansów w Zarządzeniu nr 1/KF/2003 z 30 stycznia 2003 roku (Dz. Urz. z 2003 roku nr 3, poz. 13), procedur kontroli finansowej dotyczącej procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem. Ponadto, Burmistrz nie wywiązał się z obowiązku wynikającego z przepisu art. 127 ust. 2 i 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych dotyczącego przeprowadzenia za 2003 i 2004 rok kontroli przestrzegania przez podległe i nadzorowane jednostki organizacyjne Gminy realizacji procedur kontroli ustalonych przez kierowników wspomnianych jednostek, którą to kontrolą należało objąć co najmniej 5% wydatków podległych i nadzorowanych jednostek organizacyjnych.

W przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości postanowiono, że środki trwałe o wartości nie przekraczającej 210 zł muszą być jednorazowo umarzane i księgowane na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe”. Tymczasem faktycznie przedmiotowe środki trwałe były objęte wyłącznie ewidencją ilościową. W myśl art. 10 ust. 2 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.) kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości.

Wbrew postanowieniom zawartym w art. 17 ust. 1 pkt. 1 ustawy o rachunkowości nie prowadzono kont ksiąg pomocniczych dla gruntów rolnych i dróg.

W dziennikach wydatków i dochodów dokonywano zapisów o treści „brak zapisu” i wartości 0,01 zł, pomimo braku dowodów (danych) księgowych (źródłowych) będących podstawą do dokonania takich zapisów, a następnie operacje te wyksięgowywano poprzez techniczny zapis ujemny (storno czerwone). Powyższe naruszało art. 20 ust. 2, 3, 4, 5 ustawy o rachunkowości z którego wynika, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody (dane) księgowe (zewnętrzne, wewnętrzne, zbiorcze, korygujące, zastępcze, rozliczeniowe) stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej.

Wydatki związane z realizacją inwestycji „Budowa trybun w Szkole Podstawowej nr 9 w Dzierżoniowie ujęto w ewidencji księgowej po stronie Wn konta 080 „Inwestycje” (środki trwałe w budowie) na podstawie kserokopii faktur VAT. Oryginały faktur otrzymane od kontrahentów zostały podłączone do dokumentacji inwestycji bez dokonania na nich oznaczenia numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego. Powyższe naruszało art. 20 ust. 2 pkt 1 ustawy

o rachunkowości, z którego wynika, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej otrzymane od kontrahentów.

Zapisy księgowe w dzienniku Urzędu zawierały w przypadku księgowania wyciągów bankowych oraz raportów kasowych wyłącznie datę operacji gospodarczej, natomiast w przypadku księgowania faktur wyłącznie datę wskazaną przez księgowego jako data ujęcia dowodu w księgach rachunkowych. Pomimo że, jak wynika z art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 ustawy o rachunkowości zapis księgowy powinien zawierać datę dokonania operacji gospodarczej, datę dowodu księgowego, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji gospodarczej, a także datę zapisu.

Nie przestrzegano zasad klasyfikacji wydatków w poszczególnych paragrafach określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 25 marca 2003 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów (Dz. U. nr 68, poz. 634 ze zm.) oraz załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z 20 września 2004 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 209, poz. 2132 ze zm.). Powyższe dotyczyło następujących wydatków: konserwacji kserokopiarek, serwisu (konserwacji) samochodu służbowego, dofinansowania zakupu okularów korekcyjnych dla pracowników, kosztów naprawy kanalizacji burzowej, kosztów postępowania sądowego oraz odsetek karnych.

Ze środków zgromadzonych na rachunku depozytów dokonywano pożyczek środków na realizację płatności budżetowych, pomimo że środki depozytów nie mieszczą się w kategorii środków publicznych w rozumieniu przepisów art. 3 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (art. 5 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych), zatem Gmina nie była uprawniona do dysponowania nimi, a w szczególności przeznaczenia ich na wydatki lub rozchody budżetu. W 2003 roku pożyczono łącznie 262.000 zł, a w 2004 roku - 110.000 zł. Ponadto środki przechowywane na rachunku bankowym depozytów w postaci wadium i zabezpieczeń należytego wykonania umowy są oprocentowane, a zatem Gmina zobowiązana jest je zwracać kontrahentom wraz z należnymi odsetkami. Tymczasem, od środków, które zostały pożyczone z rachunku depozytów nie naliczano i nie przypisano odsetek w łącznej wysokości 5.884 zł. Co oznacza, że należne kontrahentom odsetki faktycznie wypłacano ze środków pochodzących ze zgromadzonych na rachunku bankowym depozytów.

Nie przestrzegano zasad księgowania na kontach zespołu 2, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 1752 ze zm.), dotyczyło to księgowania na koncie 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń” diet radnych oraz na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” rozrachunków z tytułu podróży służbowych pracowników oraz radnych.

Stwierdzono przypadki nie zamieszczenia na zewnętrznych dowodach księgowych daty ich wpływu do Urzędu, co naruszało § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. nr 112, poz. 1319 ze zm.), który stanowi, że na każdej wpływającej na nośniku papierowym

korespondencji umieszcza się w górnym lewym rogu pierwszej strony (na korespondencji przekazywanej bez otwierania - na przedniej stronie koperty) pieczętę wpływu określającą datę otrzymania i wchodzący numer ewidencyjny z rejestru kancelaryjnego.

W zakresie sprawozdawczości i rozrachunków

W 2004 roku Gmina z tytułu niewykonania w pełni umowy przelewu wierzytelności - cesji opiewającej na kwotę 205.896,93 zł na rzecz Świdnickiego Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. zapłaciła, w wyniku przeprowadzonego postępowania sądowego, a następnie wszczętego postępowania egzekucyjnego, odsetki karne w wysokości 23.924,04 zł oraz poniosła koszty postępowania sądowego i postępowania egzekucyjnego łącznie w wysokości 41.575,38 zł.

Ustalono, iż w sprawozdaniu Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń” za 2004 i 2005 zawyżono: wartość nominalną niewymagalnych zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji na koniec okresu sprawozdawczego o kwotę 290.050 zł oraz wartość nominalną niewymagalnych zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji przypadających do spłaty w danym roku budżetowym o kwotę 126 zł, czym naruszono § 10 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 13 marca 2001 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 24 poz. 279 ze zm.) oraz § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 19 sierpnia 2005 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. nr 170 poz. 1426 ze zm.).

W zakresie dochodów budżetowych

Wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz. U. nr 137, poz. 926 ze zm.), nie dokonywano czynności sprawdzających, mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości i od środków transportowych oraz czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi deklaracjami. Świadczyło o tym niekwestionowanie deklaracji nie podpisanych przez podatników, zawierających dane niezgodne z ewidencją gruntów i budynków lub nie zawierających informacji niezbędnych do ustalenia prawidłowej stawki podatku od środków transportowych.

Organ podatkowy w latach 2004 i 2005 nie przeprowadzał u podatników (z wyjątkiem podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych) kontroli, w trybie i na zasadach przewidzianych w art. 281 ustawy Ordynacja podatkowa, celem sprawdzenia czy wywiązują się oni z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego.

Nie naliczano i nie egzekwowano odsetek za nieterminowe wpłaty należności podatkowych od podatników i inkasentów, co naruszało art. 53 § 1 w związku z art. 51 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

Nie wystawiano tytułów wykonawczych dla podatników, którzy nie regulowali zaległości w terminach wskazanych w upomnieniach lub określonych w decyzjach. Postępowanie takie naruszało § 2, § 5 ust. 1 oraz § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie

wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku, nr 137, poz. 1541 ze zm.).

W wyniku biernej postawy organu podatkowego nastąpiło przedawnienie (art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa) należności podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości od osób fizycznych za okres 1998 – 2000 w kwocie 10.450,79 zł, podatku od środków transportowych od osób fizycznych za lata 1999 – 2000 w kwocie 39.555,08 zł oraz podatku rolnego od osób fizycznych za 2000 rok w kwocie 90,90 zł (łącznie kwota 50.096,77 zł).

Nie pobierano opłaty skarbowej od podań o rozłożenie na raty i odroczenie na okres powyżej 6 miesięcy zobowiązań podatkowych oraz od załączników do tych podań, co było sprzeczne z przepisem art. 1 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy z 9 września 2000 roku o opłacie skarbowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 roku, nr 253, poz. 2532 ze zm.).

W zakresie wydatków budżetowych i realizacji zamówień publicznych

W 2005 roku ze środków ZFŚS, zakupiono „znaki” o nominałach 20 zł, 50 zł i 100 zł, o łącznej wartości 15.040 zł w firmie Brona Sp. z o.o., które następnie rozdano pracownikom, z okazji Świąt Wielkanocnych, jako środek płatniczy (bon) – uprawniający do wymiany na dobra rzeczowe. Od powyższych świadczeń nie naliczono i nie odprowadzono podatku dochodowego od osób fizycznych, pomimo że zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 roku, nr 14, poz. 176 ze zm.) osoby fizyczne mające miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają obowiązkowi podatkowemu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce położenia źródeł przychodów (nieograniczony obowiązek podatkowy).

Radnym naliczano diety na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży służbowej na terenie kraju w oparciu o stawkę określoną w § 4 ust. 1 rozporządzenia z 19 grudnia 2002 roku Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. nr 236, poz. 1990 ze zm.). Pomimo, że jak wynika z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. nr 66, poz. 800 ze zm.) dieta stanowiąca ekwiwalent pieniężny na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży służbowej wynosi 1% nieprzekraczalnej wysokości diety przysługującej radnemu z tytułu wykonywania mandatu, o której mowa w art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku nr 142, poz. 1591 ze zm.).

W zakresie udzielenia zamówienia publicznego na remonty częściowe dróg ustalono, że Zamawiający wbrew postanowieniom zawartym w art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. nr 19, poz. 177 ze zm.) nie odrzucił oferty firmy Wykonawstwo Robót Drogowych – Cydzik Tomasz, pomimo, że wykonawca, nie potwierdził za zgodność z oryginałem drugiej strony zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach (ZAS-W) oraz strony (na której znajdowała się pieczęć organu wydającego decyzję oraz podpis osoby uprawnionej do wydania

decyzji) odpisu uprawnień w branży budowlanej. Ponadto, Zamawiający wbrew postanowieniom zawartym w art. 26 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 pkt 9 ustawy Prawo zamówień publicznych nie zażądał w SIWZ złożenia przez wykonawców – podmioty zbiorowe, aktualnej informacji z Krajowego Rejestru Karnego, wystawionej nie wcześniej niż 6 miesięcy przed upływem terminu składania ofert, w celu potwierdzenia, że wykonawcy nie podlegają wykluczeniu na podstawie art. 24 ust. 1 pkt 9 ustawy. W związku z powyższym WGW Sp. z o.o. ze Świdnicy nie załączyła do oferty przedmiotowej informacji z Krajowego Rejestru Karnego. Przyjęty w SIWZ system oceny ofert skutkował tym, że zamawiający nie dokonał wyboru oferty z najniższą ceną - oferty najkorzystniejszej w rozumieniu ustawy Prawo zamówień publicznych (jak wynika z SIWZ cena była jedynym kryterium oceny ofert). W związku z tym firmie Wykonawstwo Robót Drogowych Cydzik Tomasz, wypłacono wyższe o kwotę 29.344,48 zł wynagrodzenie za zrealizowane prace przy remontach częściowych dróg, niż gdyby wybrano firmę konkurencyjną WGW Sp. z o.o. ze Świdnicy. Ponadto wykonawcy remontów częściowych dróg firmie Wykonawstwo Robót Drogowych Cydzik Tomasz, przy rozliczeniu roboczogodzin przyjęto stawkę jednostkową brutto za 1 roboczogodzinę – 9,7234 zł. Tymczasem w ofercie firma ta zaproponowała stawkę brutto za 1 roboczogodzinę w wysokości 7,97 zł (stawka ta również wynikała z umowy zawartej z wykonawcą). W związku z czym wykonawcy remontów częściowych dróg wypłacono wynagrodzenie zawyżone o 6.406,50 zł. Ponadto, wymienionemu wykonawcy wypłacono wynagrodzenie w kwocie 187.583,66 zł z tytułu wykorzystywania sprzętu i zużycia materiałów przy pracach dodatkowych (niezwiązanych z wbudowaniem mieszanki mineralno asfaltowej) wykonywanych w ramach umowy na remonty częściowe dróg. Prace te zlecono wbrew postanowieniom zawartym w art. 28 ust. 4 ustawy z 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (art. 35 ust. 4 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych) z pominięciem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Stwierdzono również, że w SIWZ Zamawiający nie określił „ilościowo” przedmiotu zamówienia, co w znacznym stopniu utrudniło potencjalnym oferentom, w tym firmie WGW Sp. z o.o., ustalenie jednostkowych cen ofertowych (ocenie zamawiającego zgodnie z SIWZ podlegały ceny jednostkowe), ze względu na nieznaną specyfikę sieci dróg w mieście Dzierżoniów oraz skali zamówienia (zwłaszcza, że zamawiający ustalił wartość zamówienia na kwotę 300.000 zł (netto), a faktycznie na realizację całego zakresu prac wydatkowano, jak wynika z informacji przedłożonej kontrolującym – 714.288,59 zł. Wykonawca remontów częściowych dróg firma Wykonawstwo Robót Drogowych – Cydzik Tomasz, posiadała wiedzę w zakresie specyfiki dróg w Dzierżoniowie, gdyż jak ustalono na podstawie wydruków z ewidencji księgowej w okresie od stycznia 1997 roku do czerwca 2006 roku, wykonała ona prace o podobnym charakterze na rzecz Gminy za łączną kwotę 2.528.916,65 zł. Powyższe działanie naruszało art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, z którego wynika, że Zamawiający zobowiązany jest przygotować i przeprowadzić postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców.

Gmina Miejska Dzierżoniów wbrew postanowieniom zawartym w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo Zamówień Publicznych zleciła Przedsiębiorstwu Robót Inżynieryjno - Drogowych „INBUD” wykonanie robót budowlanych dotyczących remontu nawierzchni ul. Morelowej i ul. Jałowcowej w Dzierżoniowie z pominięciem przepisów ustawy Prawo Zamówień Publicznych. Wartość zamówienia

określono na kwotę 79.300 zł brutto. Wbrew postanowieniom zawartym w art. 33 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy Prawo Zamówień Publicznych nie sporządzono kosztorysu inwestorskiego, ani też nie określono w programie funkcjonalno-użytkowym kosztów robót budowlanych na podstawie, których ustalono by wartość dla wyżej wymienionego zamówienia. Ponadto, w trakcie realizacji wymienionej inwestycji Gmina zleciła dodatkowo Przedsiębiorstwu Robót Inżynieryjno - Drogowych „INBUD” wykonanie regulacji krawężników - zjazdów do posesji znajdujących się na ul. Morelowej i ul. Jałowcowej, mimo iż czynności te miały być wykonane w ramach zawartej umowy. Za wykonaną usługę firma wystawiła rachunek - faktura VAT na kwotę 4.207,97 zł brutto.

Postępowanie o zamówienie na budowę trybun w Szkole Podstawowej nr 9 przy boisku szkolnym przeprowadzono, z pominięciem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, na podstawie wewnętrznego regulaminu udzielania zamówień publicznych jako zamówienie do kwoty 6.000 euro. Tymczasem wykonawca - Przedsiębiorstwo Budowlane - Przybyszewski Leszek złożył ofertę i wykonał prace objęte zamówieniem za kwotę netto 29.333,05 zł (35.786,32 zł brutto), co stanowiło równowartość 7.248,46 euro. W związku z powyższym stosownie do postanowienia zawartego w art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych – Gmina Dzierżoniów jako jednostka sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych, zobowiązana była dokonać zakupu robót budowlanych na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

W zakresie gospodarki mieniem komunalnym

Nie sporządzono operatów szacunkowych ustalających wartość nabytych do gminnego zasobu działek rolnych o nr: 87, 89, 90, 55, 53, 6, 7, 12, 14, 15, 47, 54 położonych w obrębie Zachód, co naruszało art. 67 ust. 1 w związku z art. 149 i art. 156 ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 roku nr 261, poz. 2603 ze zm.), których dyspozycja stanowi, że cenę nieruchomości ustala się na podstawie jej wartości (bez względu na ich rodzaj, położenie i przeznaczenie, a także bez względu na podmiot własności i cel wyceny) a rzeczoznawca majątkowy sporządza na piśmie opinię o wartości nieruchomości w formie operatu szacunkowego.

Nie zwrócono się do biegłych rzeczoznawców o ocenę prawidłowości sporządzenia operatów szacunkowych dotyczących ustalenia wartości nieruchomości zabudowanej, położonej przy ul. Sienkiewicza 15 w Dzierżoniowie (działka ewidencyjna nr 706/1 KW 17557), pomimo że w dwóch operatach szacunkowych sporządzonych dla wyżej wymienionej nieruchomości ten sam rzeczoznawca określił wartość nieruchomości: w operacie z 20 stycznia 2001 roku na kwotę 1.447.000 zł, zaś w operacie szacunkowym z 30 sierpnia 2002 roku na kwotę 742.000 zł, a zatem różnica w cenie tej samej nieruchomości wyniosła aż 705.000 zł (48,72% wartości nieruchomości określonej w operacie z 20 stycznia 2001 roku). W myśl art. 157 ustawy o gospodarce nieruchomościami w brzmieniu sprzed nowelizacji z 22 września 2004 roku, w razie istotnych rozbieżności w opiniach o wartości tej samej nieruchomości, sporządzonych przez rzeczoznawców majątkowych, oceny prawidłowości tych wycen dokonuje organizacja zawodowa rzeczoznawców majątkowych.

Nie zaktualizowano operatów szacunkowych ustalających wartość nieruchomości zabudowanej przy ul. Mickiewicza 16 – działka ewidencyjna 318/1 KW 3809 oraz działek budowlanych 769/1,

769/2, 769/3, 769/4, 769/5 położonych przy ul. Wesołej, pomimo że sprzedaży wyżej wymienionych nieruchomości w drodze przetargów dokonano dopiero w 2005 roku, a operaty szacunkowe określające wartość nieruchomości sporządzono w 2003 roku. W związku z nowelizacją art. 156 ustawy o gospodarce nieruchomościami z 22 września 2004 roku, operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia. Dotychczasowy operat szacunkowy może być wykorzystywany po upływie tego okresu, wyłącznie po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego, jednakże potwierdzenie aktualności operatu następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę, który go sporządził.

Na skutek braku zgodności zapisów § 1 ust. 2 uchwały nr LXXI/516/2002 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z 30 września 2002 roku w sprawie zmian stawek bonifikat przy sprzedaży nieruchomości, nie zastosowano dodatkowych bonifikat w wysokości 3% dla nabywców lokali położonych w budynkach zbudowanych do 31 grudnia 1949 roku.

Przekazując powyższe Panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie skutecznych działań mających na celu usunięcie powstałych nieprawidłowości i uchybień opisanych szczegółowo w protokole kontroli, a w szczególności o:

1. Dokonanie zmiany zapisów Regulaminu Organizacyjnego Urzędu w zakresie zatwierdzania poleceń wyjazdów służbowych oraz karty urlopowej dla Burmistrza, tak aby były one zgodne z przepisami art. 4 pkt 1 ustawy z 22 marca 1990 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1593 ze zm.).
2. Ustalenie na podstawie art. 47 ust. 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.) procedur kontroli finansowej, biorąc pod uwagę standardy kontroli finansowej określone w Komunikacie nr 13 Ministra Finansów z 30 czerwca 2006 r. w sprawie standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Nr 7, poz. 58) oraz przeprowadzanie, zgodnie z przepisami art. 187 ust. 2 i 3 ustawy, kontroli przestrzegania, przez podległe i nadzorowane jednostki sektora finansów publicznych, realizacji procedur w zakresie celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, obejmując kontrolą w każdym roku co najmniej 5 % wydatków podległych jednostek organizacyjnych.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 roku nr 76, poz. 694 ze zm.), a w szczególności:
 - art. 10 ust. 2 ustawy, z którego wynika, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości,
 - art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla środków trwałych, w tym dla gruntów rolnych i dróg,

- art. 20 ust. 2, 3, 4, 5 ustawy, z których wynika, że podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody (dane) księgowe (zewnętrzne, wewnętrzne, zbiorcze, korygujące, zastępcze, rozliczeniowe) stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej,
 - art. 23 ust. 2 pkt 1, 2 i 4 ustawy, z którego wynika, że zapis księgowy powinien zawierać datę dokonania operacji gospodarczej, datę dowodu księgowego, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji gospodarczej, a także datę zapisu.
4. Zaprzestanie dokonywania pożyczek ze środków zgromadzonych na rachunku depozytów celem realizacji płatności budżetowych, gdyż środki zgromadzone na rachunku depozytów nie mieszczą się w kategorii środków publicznych w rozumieniu przepisów art. 5 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, zatem Gmina nie jest uprawniona do dysponowania nimi, a w szczególności przeznaczania ich na wydatki lub rozchody budżetu.
 5. Dokonywanie zapisów w urządzeniach księgowych na kontach zgodnie z opisem do tych kont zawartym w załączniku nr 1 i 2 do rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 142, poz. 1020).
 6. Klasyfikowanie dochodów i wydatków zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. nr 107, poz. 726).
 7. Zamieszczanie daty wpływu na zewnętrznych dowodach księgowych wpływających do Urzędu, stosownie do postanowienia zawartego w § 6 ust. 11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 22 grudnia 1999 roku w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz. U. nr 112, poz. 1319 ze zm.).
 8. Bieżące realizowanie płatności wynikających z zaciągniętych zobowiązań, w tym z zawartych umów, a tym samym nie dopuszczanie do powstawania dodatkowych opłat w postaci odsetek karnych, kosztów sądowych i egzekucyjnych.
 9. Dokonywanie w trybie art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. nr 8, poz. 60 ze zm.) czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności deklaracji z przedstawionymi dokumentami.
 10. Naliczanie i pobieranie odsetek od nieterminowych wpłat podatków i opłat przez podatników i inkasentów, stosownie do postanowień zawartych w art. 53 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
 11. Przeprowadzanie przez organ podatkowy kontroli u podatników celem sprawdzenia czy wywiązują się oni z obowiązków wynikających z przepisów prawa, stosownie do postanowień zawartych w art. 281 ustawy Ordynacja podatkowa.
 12. Dochodzenie i zabezpieczanie należności podatkowych w taki sposób, aby nie doprowadzać do ich przedawnienia (art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa).

13. Pobieranie opłaty skarbowej od podań o rozłożenie na raty i odroczenie na okres powyżej 6 miesięcy zobowiązań podatkowych oraz od załączników do tych podań zgodne z art. 1 ust. 1 pkt 1 lit a ustawy z 9 września 2000 roku o opłacie skarbowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 roku, nr 253, poz. 2532 ze zm.).
14. Prowadzenie kontroli terminowości zapłaty zobowiązań pieniężnych oraz wystawianie tytułów wykonawczych stosownie do postanowień zawartych § 2, § 5 ust. 1 oraz § 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. nr 137, poz. 1541 ze zm.).
15. Sporządzanie sprawozdań zgodnie z postanowieniami § 9 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781).
16. Przestrzeganie obowiązku odprowadzenia podatku dochodowego od osób fizycznych w przypadku przyznania pracownikom świadczeń ze środków ZFŚS w formie bonów, talonów lub innych znaków, uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi, stosownie do postanowienia zawartego w art. 3 ust. 1 ustawy z 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2000 r. nr 14, poz. 176 ze zm.).
17. Naliczanie radnym diety na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży służbowej na terenie kraju w oparciu o stawkę w określonej § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 31 lipca 2000 roku w sprawie sposobu ustalania należności z tytułu zwrotu kosztów podróży służbowych radnych gminy (Dz. U. nr 66, poz. 800 ze zm.), który stanowi, że dieta stanowiąca ekwiwalent pieniężny na pokrycie zwiększonych kosztów wyżywienia w czasie podróży służbowej wynosi 1% nieprzekraczalnej wysokości diety przysługującej radnemu z tytułu wykonywania mandatu, o której mowa w art. 25 ust. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.
18. Wypłacanie wynagrodzenia wykonawcom realizowanych zamówień publicznych w wysokości wynikającej ze złożonych ofert i zawartych umów.
19. Ustalanie kryteriów oceny ofert w postępowaniach o zamówienia publiczne w taki sposób, aby uniemożliwić wykonawcom, manipulowanie cenami jednostkowymi w celu uzyskania przez nich wyższej liczby punktów w ramach oceny ofert.
20. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. nr 19, poz. 177 ze zm.), przy udzielaniu zamówień publicznych, a w szczególności:
 - art. 3 ust. 1 pkt 1, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów o finansach publicznych przy udzielaniu zamówień publicznych zobowiązane są stosować ustawę Prawo zamówień publicznych,
 - art. 7 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców,

- art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy, zgodnie z którym z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się wykonawców, którzy nie złożyli oświadczenia o spełnianiu warunków udziału w postępowaniu lub dokumentów potwierdzających spełnianie tych warunków,
 - art. 26 ust. 3 ustawy, zgodnie z którym zamawiający wzywa wykonawców, którzy w określonym terminie nie złożyli oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków udziału w postępowaniu lub którzy złożyli dokumenty zawierające błędy, do ich uzupełnienia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich uzupełnienia konieczne byłoby unieważnienie postępowania,
 - art. 33 ust. 1 i 2 ustawy, zgodnie z którymi wartość zamówienia na roboty budowlane ustala się na podstawie kosztorysu inwestorskiego sporządzanego na etapie opracowania dokumentacji projektowej albo na podstawie planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy Prawo budowlane lub planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych w rozumieniu ustawy Prawo budowlane,
 - art. 36 ust. 1 pkt 9, zgodnie z którym specyfikacja istotnych warunków zamówienia zawiera co najmniej wykaz oświadczeń i dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu,
 - art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy, zgodnie z którym zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli jest niezgodna z ustawą;
21. Przestrzeganie przepisów ustawy z 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 roku nr 261, poz. 2603 ze zm.) ze szczególnym uwzględnieniem art. 67 dotyczącego ustalania wartości nieruchomości oraz art. 149 i art. 156 dotyczącego sporządzania i ważności operatów szacunkowych. W przypadku istotnych rozbieżności w opiniach o wartości tej samej nieruchomości zwracanie się do biegłych rzeczoznawców o ocenę sporządzonych operatów szacunkowych na podstawie art. 157 ustawy.
22. Przygotowanie projektu ujednolicenia uchwały w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami w związku z błędami pisarskimi zawartymi w uchwale nr LXXI/516/2002 z 30 września 2002 roku w sprawie zmian stawek bonifikat przy sprzedaży nieruchomości.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o działaniach podjętych w celu wykonania przedstawionych wniosków, lub o przyczynach ich nie wykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan Henryk Smolny
Przewodniczący
Rady Miejskiej w Dzierżoniowie